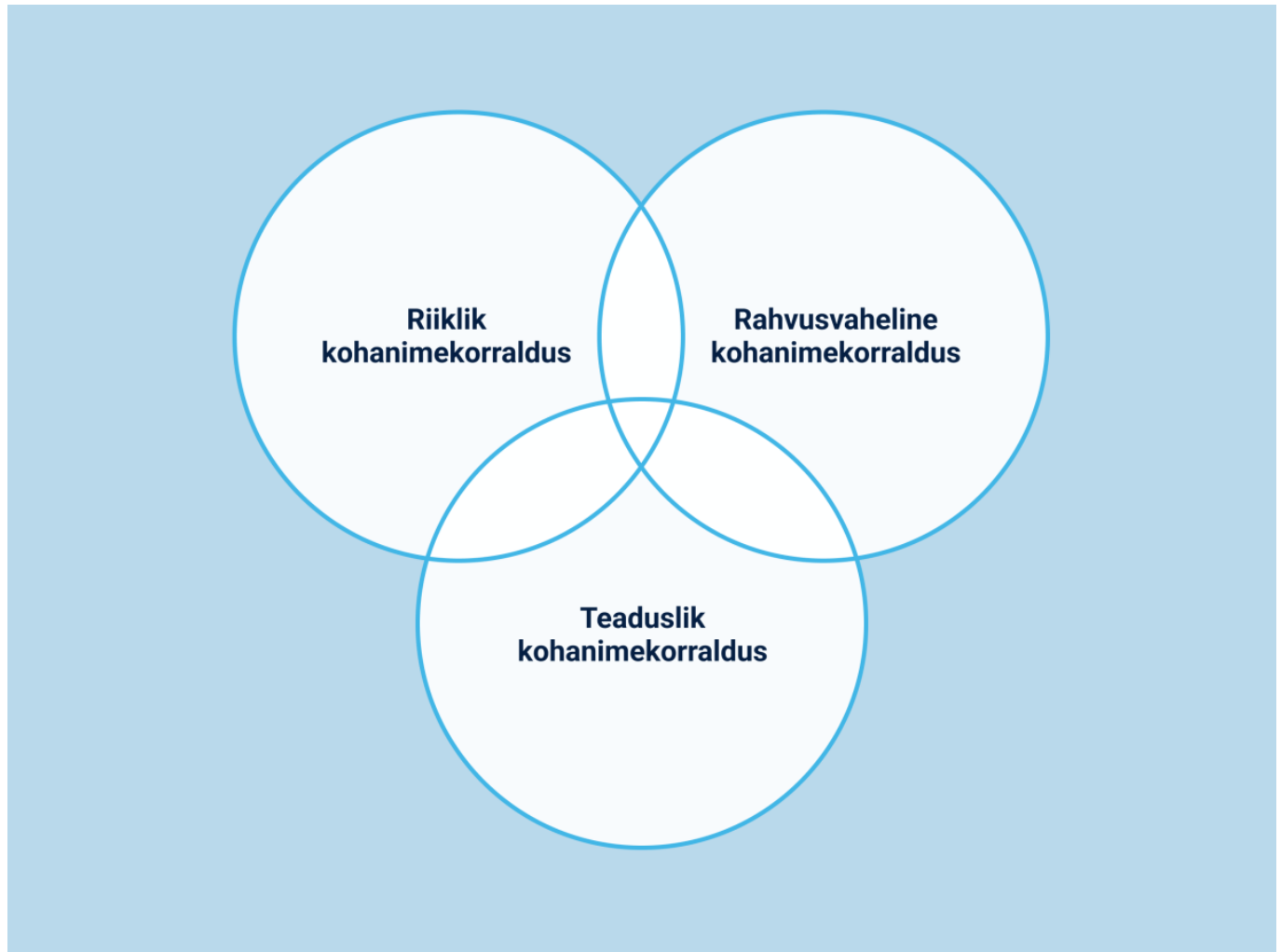

8. Kohanimekorraldus

Kohanimekorraldus Eestis jaotub kolme ossa.

Teadusliku kohanimekorraldusega tegelevad järgmised asutused:

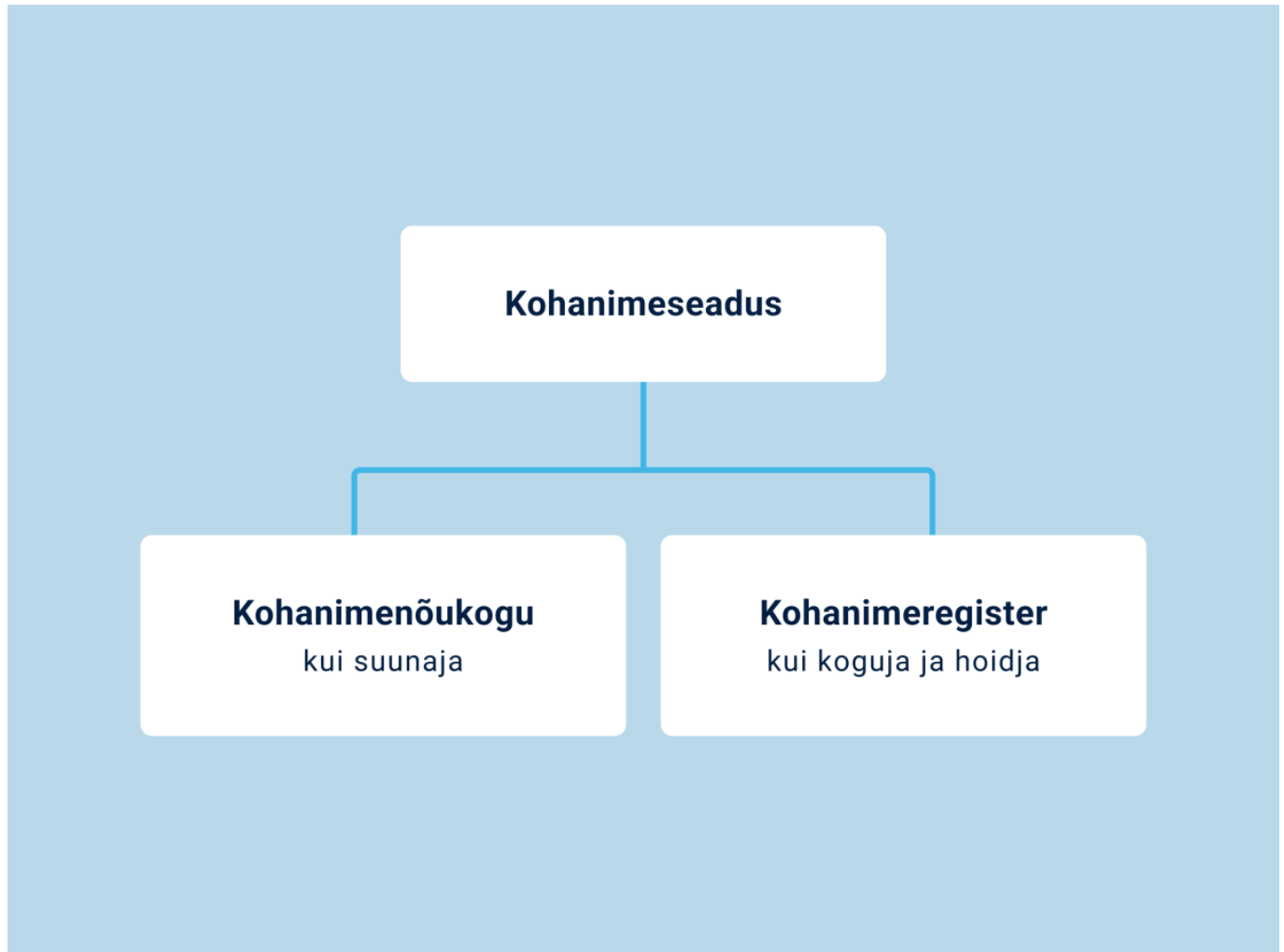
- Eesti Keele Instituut, mis on kohanimedele asjus eksperdihinnanguid andev ning tellimuslikke sihtuuringuid korraldav nimeteaduslik usaldusasutus;
- Võru Instituut, mis tegeleb eelkõige võrukeelsete nimede uurimisega;
- Tartu Ülikool ja Tallinna Ülikool, mis tegelevad keeleteaduse ja sealhulgas kohanimedele valdkonna eriala õpetamise ja teadustööga.

Rahvusvaheline kohanimekorraldus toimub rahvusvaheliste organisatsioonide kaudu.

Eesti osaleb ÜRO kohanimeekspertide rühmas (UNGEGN – *United Nations Group of Experts on Geographical Names*, <https://unstats.un.org/unsd/geoinfo/>). Töörühma eesmärk on rahvusvahelise sidususe huvides kindlate normitud kohanimedele kasutamine. Selleks viiakse korrapäraselt läbi ÜRO kohanimekorralduskonverentse ja UNGEGN-i istungeid. Üle maailma tegutsevad keelelis-geograafilised jaotised (kokku 23) ja valdkondlikud töörühmad (kokku 10).

Riiklik kohanimekorraldus

Riikliku kohanimekorraldusega tegeleb eelkõige regionaal - ja põllumajandusministeerium koostöös teadusasutuste, kohanimenõukogu ja Maa- ja Ruumiametiga. Riiklikku kohanimekorraldust reguleerivad õigusaktid, millega kehtestatakse kohanimede määramise ja kasutamise ning järelvalve tegemise reeglid.

Riikliku kohanimekorralduse eesmärgid on:

- Eesti kohanimede ühtlustatud kasutamine;
- ajalooliselt ja kultuuriliselt väärtuslike kohanimede kaitse.

Kohanimenõukogu on regionaal - ja põllumajandusministeeriumi valitsemisalas tegutsev Vabariigi Valitsuse moodustatud 15-liikmeline asjatundjate komisjon, mille tegevuse eesmärk on kohanimekorralduse probleemide läbitöötamine, sellealase tegevuse suunamine, koordineerimine ja korraldamine (vt lisaks kohanimenõukogu kodulehekülge: www.eki.ee/knn).

Kohanimeregister (KNR)

Kohanimeregistri eesmärk on teabe kogumine Eesti kohanimede kohta, selle teabe töötlemine ja säilitamine ning kasutajatele kättesaadavaks tegemine, samuti kohanimekasutuse korrastamine. KNR-i vastutav töötleja

on Maa- ja Ruumiamet, volitatud töötaja on Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus.

Kohanimeregistris registreeritakse kõik ametlikud kohanimed. Lisaks registreeritakse ka mitteametlikke kohanimed. Andmed on kättesaadavad avalike teenuste kaudu. 2020. aasta lõpuks oli KNR-is kohanimeobjekte umbes **220 900** ja kohanimed **216 500**.

Aadressil <https://aks.maaruum.ee/aks> saab avaliku päringuteenuse kaudu andmetega tutvuda ning suunduda kaardile.

Otse kohanimeregistri kaardile saab [siit](#).

Teenuseid saab avada ka Maa- ja Ruumiameti geoportaali kaudu aadressil <https://geoportaal.maaamet.ee/est/Ruumiandmed/Kohanimed-p26.html>:

The screenshot shows the 'Geoportaal' website of the Estonian Land Use Planning and Building Department. The main navigation bar includes 'KAARDIRAKENDUSED', 'RUUMIANDMED', 'TEENUSED', and 'INSPIRE'. The 'RUUMIANDMED' section is active, showing a sidebar with various data layers like 'Maakatastri andmed', 'Eesti topograafia andmekogu', 'Kitsenduste andmed', 'Ortofotod', 'Geo3D', 'Kaldaerfotod', 'Kõrgusandmed', 'ESTHub satelliidiandmed', 'Aadressiandmed', and 'Haldus- ja asustusjaotus'. The main content area is titled 'Kohanimed' and contains text about the national place name register, its purpose, and how to use it. It mentions that the register is managed by the Land Use Planning and Building Department and that it includes both official and unofficial place names. A box titled 'Kohanimeregistrisse kantakse:' lists the types of place names included: official place names (primary and secondary), unofficial place names (local names), and place names of interest (names of objects, names of objects of interest). On the right side, there are links for 'Andmete kasutamine' (Using data), 'Teenuste tutvustused' (Service descriptions), and 'Alateemad' (Subtopics).

Aadressisüsteemi jaoks on kohanimeregistri kõige olulisemad objektid kahtlemata **haldus- ja asustusüksused ning liikluspinnad (nt tänavad, teed) ja väikekohad (nt endised aiandusühistud)**. Nendest kahe viimase puhul on kohanime määrajaks kohalik omavalitsus.

Maaüksuste kohanimed määrab samuti kohalik omavalitsus ning sisestab otse aadressiandmete süsteemi. Kohanimeregistrisse laekuvad need andmevahetuse käigus.

Kohalik omavalitsus peab kohanimede määramise õigusakti esitama kohanimeregistri pidajale kümne päeva jooksul pärast selle kehtestamist. Kui liikluspinna või väikekoha kohanimi ei ole kohanimeregistris registreeritud, siis ei saa seda kasutada ametlike koha-aadresside määramisel.

Viimati uuendatud 06.11.2023